

REDACTIA:
și
ADMINISTRAȚIA:
Jatthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacției.

Concurs, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI

PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.

PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.

Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 286.

În săptămâna patimilor.

»Și vrăjmașie voi pune între tine și între seminția ta și seminția ei; aceasta va zdrobi capul tău și tu vei împunge călcâiul ei.« (Gen. 3, 15.)

Aceasta este sentința adusă asupra soartei omenești. Lupta de existență între bine și rău, care se va sfârși cu biruința binelui, întrupat în seminția femeii, Mesia.

Și s'a născut Cainul, care a ucis pe fratele său nevinovat Avel, dar spiritul acestuia, adevărul n'a murit ci a reînviat în Sit a cărui fiu Enos a început a chema numele lui Dumnezeu.

Și s'a întemeiat cultul divin, adăpostul adevărului.

La acest adăpost s'a dezvoltat ideia mesianică. Va veni Mântuitorul, care este adevărul, a fost credința ce să merturisiă la acest adăpost.

Cât a trebuit să sufere purtătorii acestei credinți, prorocii? Dar în sfârșit credința lor a învins, pentru că în ea eră adevărul.

Mesia a venit.

Dar nu ca să fie reformat de către lume, ci el să reformeze lumea după principiul absolut al adevărului, care nu pactează nici cu o slăbiciune omenească.

Poporul a văzut lumina adevărului în minunile săvârșite de Mântuitorul Hristos și l-au primit cu osanale; ca pe adevăratul Mesia, cel ce vine să-l mântuiască.

Cei ce și au aservit șieși legea dumnezească și toată gândirea și simțirea omenească, cărturarii farizeii și Saduhei au tresărit la intrarea triumfală a lui Hristos în Ierusalim pentru că aceasta însămnă desrobirea sufletelor de sub stăpânirea minciunei lor.

Sinedriul este dezertorul adevărului, afară de adevărul propus de el nu este a't adevăr, nici a fiului lui Dumnezeu și el trebuie să moară dacă susține, că el este adevărul. Cum au gândit au și făcut, Hristos fu judecat la moarte.

Și l-au pârât la procurorul roman, că este un trădător de patrie, cum i-s'ar zice acum, căci să dă de împăratul Jidovilor. Procurorul a luat în taină cuvântul adevărului pe care nu-l cunoștea dar a împlinit pofta jidovilor fanatici.

Iar Hristos a purtat crucea suferințelor cu eroismul conștiinței curate. Și de pe cruce s'a rugat pentru ucigașii săi, dar din adevăr n'a extras nimic.

Stăm înaintea acestor patimi, cari ni-se desfășură în săptămâna mare, ca pururea să le avem înaintea ochilor noștri suflânduți ca o pildă de eroism întru suportarea crucei suferințelor pentru adevăr.

Purtătorii adevărului au tot aceea soartă și acum pe care au avut-o adevărul întrupat, domnul Isus Hristos și apostolii și martirii săi. A fi și huliți și ocărți și încununăți cu cununii de spini și răstigniți.

Câți nu succumbă sub aceasta povară a adevărului.

Și Hristos sa întristat până la moarte la zăriră patimilor sale, precum ne spun evangheliștii. Dar ce a făcut? S'a retras la Getimani ca să-și ia puteri din rugăciuni. Și numai după întărirea aceasta prin rugăciuni și-a sculat învățăceii de a întimpinat pe cel ce l-a vândut.

Intristați până la moarte și noi de calvarul de astăzi al adevărului ne retragem la rugăciuni în săptămâna patimilor, acolo unde să desfășură ele, în sfințele biserici, la sfântul morimânt, monumentul patimilor lui Hristos.

Aici vom afla aceea tărie sufletească de care și Hristos a avut lipsă ca să supoarte patimile, ca să putem și noi întimpina pe învățăcelul trădător care aduce poterașii în contra noastră și să ne putem suportă crucea suferințelor ce le îndurăm în calea adevărului.

Câți nu cearcă adevărul în graiul meșteșugit al vânătorilor de suflete și cad în vâpaia Ghenei.

Adevărul nu este rezultatul unei învățături ci este viață revelată de Dumnezeu. Mergi și vezi patimile lui Hristos, acele sunt luate din viață și te închină înaintea lor până vor începe a vorbi și a-ți spune taina lor. Când vei simți adevărul cuprins în acele patimi atunci se ști că vorbesc ele și tu ai înțeles, opera mântuirii: restignirea și învierea.

Și atunci nu ți va fi frică când pentru adevăr vei fi restignit, pentru că unde este restignirea acolo este și învierea.

Aceasta este taina puterii morale cu care poți învinge urgia vieții.

Vor fi astăzi procurori ai gândirilor cari ironic vor întreba că ce este puterea morală? Aceea le-zicem noi, ce distruge puterea brutală.

Cuvântarea D-lui Ion Kalinderu.

(Urmare și fine)

Din toate aceste motive ce am arătat, pictura noastră religioasă nu se poate dar lămuri fără studiul celei bizantine, a artei care n'a prins rădăcini adânci numai la vecini: ruși, români, sârbi, bulgari și puțin chiar la unguri, dar a pătruns până departe în Occident.

Ea e o comoară, și artistică și religioasă, și ca să rămână veșnic cu menirea sa, trebuie să păstreze puritatea stilului, să nu mai cadă în schimbări regretabile ca cele ce am amintit.

Comisiunea monumentelor istorice a propus, iar Administrația Casei Bisericești a admis și trimis, acum doi ani, doi tineri pentru studiul artei bizantine. Până acum au lucrat în Veneția și Ravenna, iar după ce vor lucra la Grotta-Ferrata și în Sicilia, vor trece la Sf. Munte căci, singurii iconografi, cari au păstrat arta și secretul vechei picturi, sunt călugării din muntele Athos, pe cari marea și meditațiunea îi despart de restul lumii.

Dela Sf. Munte, din această Thebaidă vie, trebuie să se inspire dar pictorii, dacă voim să zugrăvim bisericile noastre ortodoxe în stilul și tradițiunile artei bizantine.

Îmi pare o chestiune capitală pentru pictura noastră religioasă, creiarea unei școli române de artă bizantină, și fac urări ca trimiterea celor doi tineri în străinătate, să fie începutul fericit al ei.

Fie-mi permis a mai adaugă că, dacă am vorbit aci pe larg despre arta bizantină, am făcut-o în interesul păstrării tradiției în biserică noastră. Nu mă îndoiesc că Sfântul Sinod, care e chemat să păzească această tradiție, va feri bisericile noastre de orice zugrăvire inspirată de alt spirit decât cel al picturii bizantine.

Avem numeroase cercetări despre arta bizantină la noi. Înființându-se acest muzeu, să sperăm că ele vor spor și mai mult, mai cu seamă, că relicvele fiind strânse la un loc, și comparația și studiul lor se va putea face mai ușor. Bogăția adunată în aceste camere ale Ministerului e numai o mică parte din câtă avem în țară. Dar, cu interesul cald ce Ministerul Cultelor și Administrația Casei Bisericești va purta de sigur și de aci înainte bisericești, colecția va crește până la împlinirea temeinică a locului ce i-se cuvine în acel mare muzeu al neamului, despre care d-l Gârboviceanu ne-a vorbit atât de frumos și pe care îl dorim cu toții. Din parte-i, Comisiunea monumentelor istorice încă nu va șovăi să dea tot concursul, în marginile trase de lege, publicând între altele Buletinul său și adunând material pentru Istoria artelor noastre. Până acum ea are însă numai vot consultativ; să nădăjduim însă că pe viitor i-se va lărgi chemarea și i-se va pune la dispoziție tot mai mult personal competent, căci dacă până acum au fost multe greutăți de înlăturat pe viitor lucrările vor fi mai numeroase.

*Înalt Prea Sfințite,
Prea Sfințiți Părinți,
Domnule Ministru,
Doamnelor, Domnilor,*

Cu aceste sentimente încheiu, făcând urări, ca la restaurările de până acum să se alăture altele cât de multe, pentru a aminti cu tărie generațiunii actuale credința în care Voevozii și străbunii noștri au găsit în timpuri de grea cumpănă puterea să iasă biruitori în lupte, iar în timpuri de pace, îndemnul și dragostea de a ferici poporul!

Dea Domnul, ca mărețele noastre monumente istorice să inspire și viitorimei iubirea de țară și de neam care ne-a menținut pe plaiurile românești!

Fie ca muzeul ce inaugurăm să servească totdeauna, celor de față și viitori, ca îndemn la continuarea tradiției de a face binele, înființând sau lăsând din averea lor, pentru opere pioase, pentru că întocmai după cum respectarea cultului divin este o cauză de mărire a Statelor, tot așa disprețuirea lui aduce decăderea lor!

Biserica noastră să fie dar totdeauna, dacă nu mai sus, cel puțin la înălțimea la care a fost altădată.

Pentru colegi.

În vara anului acestuia se împlinesc 20 ani dela absolverea cursurilor teologice în Arad. Ne-am înțeles încă atunci, că după 20 ani din nou să convenim. Înțelegând, că tot acum vor avea convenire și acei frați, cari nainte cu 25 și 5 ani au absolvat, ar fi ceva festiv, înălțător a îmbină acelea conveniri și a atrage și pe acei cari nainte cu 10 și 15 ani au absolvat.

În scopul acesta rog pe cei ce nainte cu 5, 10, 15 și 25 ani au absolvat cursurile teologice în Arad, a designa câte 1—2 colegi, rugându-i a se prezenta în Arad (edificiul Seminarului diecezan) Sâmbătă în 16/29 aprilie la 9 ore a. m. nainte de Dumineca Tomei, spre a ne pune în conțelegere, spre scopul acesta.

Pe colegii mei prin aceasta îi rog, a mă aviza despre ubicațiunea lor, amintindu-mi părerea lor în scopul convenirii.

Bătania,—Battonya, la 28 martie (10 aprilie) 1911.

Simeon Cornea
paroh gr. răsăritean român

Convocare.

În temeiul dispusețiunilor §-lui 23 din statutele Reuniunii învățătorilor dela școalele populare ort. rom. conf. din ppresbiteratele Timișoara, Belinț, Comloșul mare și Lipova, prin aceasta să convoacă adunarea generală ordinară de est' an, a despărțământului Lipova, pe 14/27 Aprilie 1911, la 9 ore a. m. în localitățile școlii gr. ort. rom. din Lipova, pe lângă următorul program:

Ședința I.

(Înainte de amiaz.)

1. La 8 $\frac{1}{2}$ ore a. m. participare la chemarea Duhului Sft.
2. La 9 ore, deschiderea adunării generale.
3. Constatarea membrilor prezenți.

4. Prezentarea rapoartelor și alegerea comisiei pentru cenzurarea rapoartelor și a socoților anuali.
5. Disertațiuni și prelegeri.

Sedința II.

(După amiază.)

6. Referada comisiei și pertractarea rapoartelor.
7. Defigerea locului pentru proxima adunare generală.
8. Inscrierea de membri și încasarea taxelor restante și curente.
9. Eventuale propuneri.
10. Alegerea comisiei cenzurătoare a tractatelor incuse dela membri, pentru adunările generale.
11. Restaurarea biroului.
12. Inchiderea adunării generale.

NB. Numai acelea disertațiuni generale se vor admite, ce cu 3 zile mai înainte de adunare, vor fi anunțate la prezidiu.

Având în vedere rigoarea înaltelor ordinațiuni emanate în cauza de regulare, a participării la reuniuni și despărțăminte, on. membrii ordinari sunt îndatorați a să prezintă punctual la timpul desfipt în program și a participa regulat la pertractarea tuturor obiectelor susceptibile în ordinea de zi. În caz contrar însă față de absenții nescuzați, — fără de nici o conziderare — să va aplică cu toată severitatea măsurile de îndreptare, conform dispozițiilor suspomenite.

Fiecare membru este recercat cu toată seriozitatea a achită taxele restante cu cari datorează fondului reuniunii.

Lipova, la 24 Martie v. (6 April) 1911.

V. Bogoi
președinte.

Iuliu Onu
notar.

Convocare.

Membrii comitetului reuniunii învățătorilor bănățeni precum și ai comisiei literare și a celei pentru excursia la Roma se convoacă la ședința comitetului reuniunii care se va ține în mearcăna luminată la 13/26 aprilie a. c. la 8 ore dimineața în Timișoara-cetate (hotel „Cerb”) pe lângă următoarea ordine de zi:

1. Discuțiune asupra „Regulamentului fundației pentru ajutorarea fiilor de învățători”
2. Staverirea definitivă a planului excursiei la Roma.
3. Dispușțiuni pentru încasarea restanțelor.
4. Dispușțiuni pentru proxima adunare generală.
5. Propuneri.

Caransebeș, 11 apr. n. 1911.

Iuliu Vuia
președinte.

Aurel Badescu
notar.

Ciuma.

Cetitorii noștri au aflat din zărele politice, ce spaimântătoare epidemie de ciumă bântue în prezent în Mancuria, o provincie a Chinei; miile de cadavre neîngropate ce împușesc atmosfera, mortalitatea spaimântătoare de aproape 100 la %, mortalitate care a înghițit orașe și sate lăsându-le pustii.

De la 1850 încoace nimeni nu se mai ocupa de ciumă, se părea că a devenit o maladie istorică despre care noi nu vom mai avea ocaziune să vorbim.

Ea a existat totuși în anumite regiuni unde există întotdeauna (în stare endemică) și prin anumite împrejurări favorabile a ajuns să fie la ordinea zilei prin groaza ce a produs.

Istoric

Documentele Egiptenilor, Chaldeilor nici ale Chinejilor și Indienilor nu pomenesc despre ciumă în vremurile îndepărtate istorice de și ciuma trebuie să fi existat la aceste popoare din vremurile cele mai îndepărtate.

Cea mai renumită epidemie de ciumă din antichitate care a făcut mari ravagii în Grecia și se cunoaște sub numele de „Ciuma din Atena” a fost descrisă de Thucydide și s'a întâmplat pe la 465 înainte de Isus Hristos.

Număroase epidemii de ciumă au bântuit Europa și dintre cele mai omorțoare au fost epidemiile de pe vremea lui Neron, Vespasian, Titus, Marc-Aureliu, etc. apoi din secol în secol epidemiile de ciumă, au bântuit mai ales Italia și Franța, Germania și Angliera.

Epidemia cea mai teribilă a fost în veacul al XIV-lea când se credea că se prăpădește neamul omenesc.

Ciuma numită „moartea neagră” pustia orașele și țările dând loc la adevărate nebunii și la tot soiul de credințe false. Evreii erau învinovați de răspândirea epidemiei, din care cauză, cele de așa ziși „Frați de-ai crucei” colindau Europa dându-se la devastări și crime; mii de evrei au fost atunci arși de vii.

Acea epidemie a durat în Europa 50-60 de ani însă numai câți-va ani a fost așa violentă și secerătoare.

După cercetările lui Heker și Haeser, de la 1346 până la 1353 Europa ar fi pierdut 24 milioane de oameni un sfert din populațiunea ce avea pe atunci și Asia tot cam pe atât.

În secolul al XV-lea a bântuit mai puțin în Spania, Germania și Rusia.

În veacul al XVI-lea a bântuit mult în Asia mai puțin în Europa; în al XVII-lea a bântuit în Rusia, Constantinopol, Danemarca, Italia, Germania; Londra perde într'un singur an (1665) 70 de mii de locuitori.

Pe la începutul veacului al XVIII-lea mai nu se mai vorbea de ciumă, când izbucnește de odată la 1720 celebra ciumă din Marsilia. Eată ce spune Boudin în Histoire de Marseille „Toate magazinele închise, comerțul oprit, lucrările întrerupte, străzile, piețele bisericile sunt pustii; câte-va zile mai târziu privilegiata devine spaimântătoare. Ori unde și-ai fi aruncat ochii, se vedeau străzile baricardate de cadavre în putrefacție, îngrozitoare de privit.

Au scos condamnații de prin închisori ca să strângă cadavrele de prin case, însă nu ajungeau, așa că piețele publice, străzile, pretutindeni dădeai de cadavre îngrămădite unele peste altele, infectând atmosfera într'un mod ne mai închipuit”.

De la această dată n'a mai fost în Europa nici o epidemie de ciumă generalizată ci numai în câte-va puncte ale Europei s'a localizat din când în când fără să ea un caracter ucigător ca la Marsilia.

În veacul al XVIII-lea nu se ivește ciuma în Europa de cât în Rumelia și la Constantinopol între 1832—1845; cincizeci de ani aproape nu s'a vorbit de ciumă, când de odată la 1894 apare în China și se întinde cu repeziciune, face 60 mii victime la Canton.

se întinde la Bombay unde ajunge la o mortalitate de 70-100 pe zi, câte-va cazuri se ivesc chiar în diferite orașe ale Europei, la Lond.a, Neapol, Marsilia, Constantinopol, dar epidemie propriu zisă se ivește numai la Oporto în 1899 când face vr'o 500 de victime.

În sfârșit epidemia care e la ordinea zilei și care a alarmat lumea prin ororile spaimântătoare ce a produs, este ciuma actuală din Manciuuria.

Această epidemie este fulgerătoare, ori-ce individ atins este condamnat la moarte. Regiuni întregi au fost pustiite și populațiunea rămasă inebunită de spaimă.

Descrierea boalei.

Trei forme principale de ciumă se întâlnesc în cele mai multe cazuri.

1). Forma bubonică, care este cea mai frecventă și cea mai ușoară, această formă a fost la epidemia din Oporto. Boala se caracterizează prin aparițiunea unor babaone (umflătura ghindurilor) la stîngie, subsoară, ori la gât, după regiunea unde s'a făcut infecția.

De obicei odată cu ivirea acestor babaone simptomele generale (călduri, dureri de cap, vărsături, delir, etc.) dispar, căci prin ivirea lor organismul (corpul omenesc) se apără de boală, microbii se adună în acele ghinduri umflate și boala se mai prelungește. Când babaonele dau în coptură, bolnavul a trecut de pericol și poate să mai aibă nădejde de vindecare.

Une ori aceste babaone se cangrenează și cangrena se poate întinde pe tot trupul. În forma bubonică, mortalitatea atinge în mod obișnuit cifra de 70%.

II). Forma pneumonică.

În această formă, focarul de ciumă este la plămâni din cauza modului de contagiune (molipsire) care se face prin aer, cu praful în care s'a uscat scuipatul bolnavilor etc. contagiunea se face ca și la pneumonie.

Această formă bîntuie în prezent în Manciuuria și probabil a bîntuit în evul mediu în Europa.

Mortalitatea atinge 95-100%, deci e aproape în mod fatal pustiitoare.

Se presintă cu semnele unei pneumonii obișnuite, fior strașnic, febră, durere de cap, greață, vărsături, giunghiu.

În timp de epidemie de ciumă ori ce pneumonie trebuie să fie bănuită și scuipatul analizat.

III) În sfârșit mai e a III-a formă principală, cea mai grozavă, totdeauna mortală, este *forma septemică*, această infecțiune se produce prin calea vaselor de sânge sau limfatică printr'o împunsătură a peleii. Când microbul este prea puternic prea otrăvitor, organismul omenesc n'are timp să se mai apere și individul moare în câte-va ceasuri; când din contra microbul nu este așa de puternic atunci organismul răspunde cu formarea bubaanelor și avem ciuma bubonică care este cea mai ușoară din toate.

(va urmă.)

Alcoolismul.

Avis! Domnii Preoți și Învățători cari prin intrarea ca membrii, în loja *Renășterea* nr. 2 a Bunilor Templieri din Arad, voesc a se înrola la lupta contra alcoolului făgăduind muncă și totală abstenență dela beaurile alcoolice, să-și ceară primirea în lojă dela șef-templierul (prezidentul) lojei dl profesor Nicolae Mihulin (Arad, Seminar.)

Crășmele închise. În comuna românească Sobotei¹ com. Arad antistia comunală a hotărît închiderea crășmelor de sâmbătă seara până luni dimineața. Hotărîrea luată au și executat-o la moment, vestind prin dobașul satului, că cine va fi prins în birt pe timpul opreliștei va fi pedepsit cu 50 cor. *Antistie harnică să trăești!!!*

Ordinul Bunilor Templieri la Ruși. Șeful suprem al O. B. T. Neutrali profesorul Dr. A. Forel din Zürich (Elveția) a lansat un apel către toți locuitorii Rusiei, ca să se alieze la ordinul susnumit. Curând o să vedem steagul fraților neutrali fălăind în capitala puterincului imperiu rusesc

Ce trebuie să știe despre chestiunea alcoolismului învățătorul ca slujitor chemat al binelui public? Trebuie să știe:

1. Că nici o băutură spirtoasă, rachiu, vin, ori bere, nu cuprinde ceva hrănitor sau întăritor, vrednic de amintit;

2. Că alcoolul, care se află în toate băuturile spirtoase, e o otravă care turbură viața celulelor și a țesăturilor corpului și vatamă pe cel care îl bea;

3. Că abuzul de alcool pricinuește îmbolnăviri grele și cronice ale celor mai de seamă organe, a inimii, a ficatului, a rinichilor și a stomahului;

4. Că alcoolul ajută la înlinderea celor mai pustiitoare dintre boale, tuberculoza și sifilisul;

5. Că alcoolul în orice formă și câtine vatamă în deosebi pe copii din pricina trupului lor nu destul de dezvoltat;

6. Că alcoolul turbură activitatea creierului și puterea de primire a cunoștințelor și de învățatură a copiilor, și de aceea

7. Întrebuințarea de către copil a băuturii, înrăurește în rău rezultatele învățămîntului, face pe copil neascultător și îndărătnic;

8. Că alcoolul, prin paralizia centrilor cerebrali ai reflecției și ai stăpînirii de sine, lasă frâu liber pornirilor josnice;

9. Se înțelege că, prin împrejurarea din urmă, moralitatea copiilor e în mare primejdie;

10. De aceea învățătorul trebuie să-și dea seama că combaterea cu putere a alcoolismului va aduce o ridicare a culturii și a sănătății poporului și că e de dorit ca tot corpul inv. să lucreze în toate direcțiile pentru rezolvirea aceste probelme.

Ce trebuie să știe despre alcool Meseriașul? Trebuie să știe:

1. Că rachiul nu e hrănitor și că, prin urmare, nu poate întări; că un pahar de bere n'are mai multă substanță hrănitoare decât făina pe care o poți lua pe vârful unui cuțit;

2. Că toate băuturile spirtoase inviorează și încălzesc pentru o clipă, dar că repede moleșesc trupul și i iau din căldură;

3. Că alcoolul slăbește sângele și mușchii, îngreuiază mâinile și micșorează puterea de muncă a trupului și a minții;

4. Că alcoolul îlesnește, prin stricarea sîngelui, nașterea tuturor boalelor și lungeste durata celor mai multe dintre ele;

5. Că întrebuințarea obișnuită a alcoolului faee pe invalizii timpurii;

6. Că întrebuințarea obișnuită a alcoolului deprinde cu vafa de cărciumă și primejdnește traiul în familie;

7. Că luna de nelucru se datorește abuzului băuturilor spirtoase;

8. Că întrebuintarea obișnuită a alcoolului ține în loc orice progres;

9. Că bețivul, care vrea să se lecuiască, nu mai are voie nici măcar să guste vre-o băutură spirtoasă;

10. Că, băut obișnuit de bărbați sau femei, alcoolul primjduește sănătatea urmașilor.

Țărani români nu dați copiilor voștri nici o picătură de vin! nici o picătură de bere! nici o picătură de rachiu! De ce? Pentru că alcoolul de orice fel și oricât de puțin face numai rău copiilor. De ce?

1. Alcoolul împiedecă dezvoltarea trupului și minții copilului.

2. Alcoolul obosește repede, lenevește și micșorează atenția în școală

3. Alcoolul sporește neascultarea față de părinți.

4. Alcoolul pricinuește insomnie și nervozitate.

5. Alcoolul primejduiește moralitatea copiilor.

6. Alcoolul slăbește puterea de împotrivire a trupului, înlesnind nașterea boalelor de tot felul.

7. Alcoolul mărește durata oricărei boli.

8. Alcoolul în loc să astâmpeze, atâță setea și obișnuiește ușor pe om cu băutura

N. M.

CRONICA.

Dăruire. Pentru un întreg rând de haine bisericesti și a unei stihiri cu care ne-a cinstit S. biserică bunul frate al preotului nostru, cu numele Petru Vașiadi iun. locuitor în comuna Cherești, viu și pe calea aceasta a-i aduce mulțumita mea în numele sătenilor noștri, dorindu-i dela Dumnezeu toată fericirea și binele pământesc ca încă mulți ani să poată jertfi jertfă bine plăcută lui Dumnezeu. Căci: Jertfa adusă la S. Biserică, știm din evanghelie, că îți aduce norocire, te curăță de păcate și îți lungeste firul vieții. Tâmașda, la 11 aprilie 1911. Moisa Neagrău, episcop.

Dela „Asociațiune“. Comitetul central în ședința sa ținută la 6 aprilie a. c. a decis ca înmormântarea repozatului președinte Iosif Șterca Șuluțu să fie descrisă amănunțit în revista „Transilvaniei“, publicându-se toate Cuvântările funebreale și toate telegramele de condolență primite de biroul Asociațiunii. Totodată a luat dispoziții pentru procurarea unui portret al fostului președinte ce se va atârna în sala de ședințe a comitetului central, alături de potretele celorlalți președinți.

În aceeaș ședință a autorizat pe dl Oct. C. Tăslăuanu să tipărească „Biblioteca populară a Asociațiunii“ în 15.000 de exemplare, fiindcă din cele 10.000 de exemplare tipărite abia mai sunt în deposit câteva sute. Secretarul Oct. C. Tăslăuanu a mai făcut următoarele propuneri pentru răspândirea Bibliotecii: a) să se facă o circulară către toate despărțămintele, ca cu ocazia prelegerilor populare să înscrie cât mai mulți membri ajutători ca abonați ai Bibliotecii. Să se trimită fiecărui despărțământ câte un deposit din broșurile apărute, pe cari să le plaseze cu ocazia prelegerilor populare și la adunările cercuale. b) Să se facă o adresă către toate băncile noastre ca să primească în deposit un anumit număr de exemplare, pe cari să le desfacă la clienți, cum fac băncile „Bihoreana“ din Oradea-mare și „Mercur“ din Năsăud. c) Conferențiarul agronomic să facă propagandă pentru răspândirea Bibliotecii cu ocazia prelegerilor ce le ține la sate.

Prin aceste mijloace desigur că „Biblioteca populară a Asociațiunii“ în curând va ajunge la cifra de 15.000 de abonați. Într'un singur an se vor răspândi deci în popor peste 150.000 de broșuri, ceea ce înseamnă un pas uriaș făcut de prima noastră instituție culturală pentru educația țărănimii. Indemnăm și noi pe toți cărturarii să stăruie din răsputeri pentru răspândirea „Bibliotecii populare a Asociațiunii“.

Un document vechiu ebraic despre Mesia. — Profesorul S. Schlechter din New York publică în opul său de „Documente ale sectelor iudaice“ documente vechi iudaice cari conțin știri interesante relative la istoria cea mai veche a creștinismului. Documentele să fie originare din Cairo. În ele se vorbește despre doi Messia, unul „întâiu“ și altul „al doile“. Evident, că autorul acelor documente s'a gândit odată la Ioan Botezătorul, iar altă dată la Domnul Isus Hristos.

Poșta redacției.

S. C. În anunț fixașteți terminul pe 2/15 aprilie, până când nici nu apare foaia am corectat însă în conformitate cu textul pe 16/29 aprilie. De nu-i bine nici așa rectifică în Nrul viitor.

Concurs.

Autorizat prin rezoluțiunea Venerabilului Consistor Nr. 628/911 escriu concurs din oficiu cu termen de 3) de zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea parohiei devenită vacantă în Ianova (Margittalva, pprezb. Timișorii) prin moartea parohului Petru Petroviči.

Beneficiul parohial se compune din folosirea sesiunii parohiale de sub Nrul cărții funduare 271 și a intravilanului și estravilanului aparținător; stola și birul legal.

Alesul va avea să se îngrijească de locuință, și să supoarte toate serviciile publice după beneficiul său parohial.

Parohia fiind de clasa primă (I) se recere ca recursese ajustate cu documentele recerute pentru parohii de clasa primă, conform Regulamentului din vigoare, să le așternă la Prea On. oficiu pprezbiteral în Timișoara (Temesvár). Reflectanții vor avea să se prezente în s. biserică cu observarea § 33 din Regulamentul pentru parohii, spre a-și arată desteritatea omiletică și rituală. Alesul este obligat, ca în rândul slujbei sale să predice în dumineci și sărbători în s. biserică; și fără alta remunerație, să provadă catihizația la școalele conf. din loc

Timișoara, 30 martie (12 aprilie) 1911.

Oficiul ppresbiteral gr. or. rom. al Timișorii.

Dr. Tr. Putici ppresbiter.

—□—

1—3

Devenind în vacanță postul de învățator dela școala de băieți gr. or. română din Checia-Română (Román-Kécsa, Torontál m.) Protopopiatul Banat-Comloș (Nagy-Komlós), prin aceasta să publică concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Locuință liberă cu 2 chilii, cuină, cămară, podrum, ștolog, cocină și 400 stângeni grădină. 2. 1000 cor. salar în bani gata. 3. Pentru scripturistică 10 cor. 4. Spese de conferință 15 cor. 5. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor. Pentru văruirea și curățirea pe dinlăuntru a locuinței învățătoarești să va îngriji alegândul învățător.

Dela recurenți să cere pelângă diploma învățătoarească să conducă strana dreaptă și să instrueze elevii în cântările bisericesti, și răspunsurile liturgice și să conducă în dumineci și sărbători elevii la S. biserică; mai departe să conducă școala de repetiție fără a putea pretinde altă remunerațiune.

Să notifică în fine că recurenții, cari sunt în stare a înființa și conduce cor vocal, vor fi preferiți.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ca recursele lor ajustate cu documentele recrute conform regulamentului în vigoare, adresate comitetului parohial din Checia-Română, să le subștearnă Prea On. oficiu protopresbiteral în Banat-Comloș (Nagy-Komlós, Torontál m.) în timp legal și să se prezinte în vre-o duminică sau sărbătoare în S. biserică din Checia-Română pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial din Checia-Română ținută la 17/30 martie 1911.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Mihai Păcățian* adm. protopresb.

—□—

2—3

Pe baza autorizării primite dela Venerabilul Consistor sub Nrul 6330/910 prin aceasta repetesc escrierea din oficiu a concursului pentru îndeplinirea parohiei a doua vacanta din Murani (pprezbiteratul Timișorii) cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala.”

Beneficiul se compune din folosirea sesiunii parohială, stolele și birul legal, cum s'a prestat și până acum. Eventuala întregire a dotației din vistieria statului o va primi alesul conform evaluei sale. Dările publice după beneficiu le va suportă alesul.

Dela recurenți se cere evaluea prescrisă prin Regulament pentru parohii de clasa primă. Recurenții vor avea să se prezente în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală pe lângă observarea §-lui 33 din Regulament. Recursele adresate comitetului parohial sunt a se trimite la subscrisul oficiu. Timișoara, 14/27 martie 1911

Oficiul pprezbiteral gr. or. rom. al Timișorii.

Dr. Traian Putici protoprezbiter.

—□—

3—3

Pe baza ordinelor consistoriale cu Nrii 1549 respective 2437/1910 și 782/1911 prin aceasta să escrie din nou concurs pentru îndeplinirea capelaniei temporale sistemizate pe lângă veteranul paroh Teodosiu Motorca din Dud cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: 1. Jumătate din sesiunea parohială. 2. Jumătate din birul preotesc și stolele legale. 3. Cvota din ajutorul de stat pentru capelani.

Toate dările după partea beneficiată de capelan le va suportă alegândul.

Parohia fiind clasificată de clasa II-a, dela reflectanți se cere evaluea prescrisă pentru astfel de parohii.

Alegândul va fi obligat a catehiza la școala noastră conf. fără a atșeptă altă remunerațiune.

Doritorii de a ocupa acest post sunt datori a înainta recursele ajustate conform regulamentului adresate comitetului parohial din Dud, P. O. oficiu protopopesc din Șiria (Világos) având pe lângă strictă observare a §-lui 33 din Reg. pentru parohii a să prezintă în s. biserică gr. or. rom. din Dud în cutare-vă duminică ori sărbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Dat în ședința estraordinară a comitetului parohial din Dud la 14/27 martie 1910.

Ioan Crișan,
v. prezident.

Ioan Voler'ir,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Mihail Lucuța*, prot. rom. ort.

—□—

3—3 gr

Pe baza incuviințării vener. consistor diec Nr. 183/911 prin aceste să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea parohiei de clasa II Honțisor — Gurahonț (Honcér Honcló) pprezv. Halmagiului devenită în vacanță prin trecerea în deficiență a parohului Ioan Mera.

Emolumentele sunt: 1 sesiunea parohială din Honțisor 12 jug. din Gurahonț 10 jugh. pământ arător și fanaț și în fiecare comună câte un intravilan; de după care dările publice va avea să le solvească preotul. Să obsearvă că în Honțisor din sessia paroh. o parcelă numită la Troași preotul e dator că o cedeze comunei în mod gratuit și mai departe ca „adăpător”

2. Stolele legale, cari după coala de fasiune B fac 105 cor.

3. Birul parohial dela Honțisor dela fiecare număr de casă câte 1/2 măsură de cucuruz, dela filia Gurahonț câte 1 măsură cucuruz sfărmat peste tot în valoare de 200 cor.

4. Întregirea dela stat.

5. De locuință va avea să se îngrijească alesul pe spesele sale ori în parohia matră ori în filia Gurahonț.

Viitorul preot e îndatorat să catehizeze elevii gr. or. rom. dela școala de stat din Gurahonț și la școala confes. din Honțisor.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați ca recursele lor ajustate conform regulam. p. parohii să le subștearnă în termenul susindicat pe calea oficiului pprezbit. din Halmagi Nagyalmagy Comitetului paroh. din Honțisor—Gurahonț având a să prezintă sub durata concursului în vre-o duminică ori sărbătoare atât în biserică din matră Honțisor cât și în filia Gurahonț predicând ori servind spre a să face cunoscut poporului.

Din ședința comitetului paroh. din Honțisor—Gurahonț ținută la 3/16 ianuarie 1911.

Ioan Mera,
preot preș. com. p.

Stefan Ponta,
inv. not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar* protoprezbiter.

—□—

3—3

Pentru întregirea postului de învățător din Secaș, tractul Belințului, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 800 cor.

2. Conferența 20 cor.

3. Scripturistica 10 cor.

4. De fiecare înmormântare 40 fileri, eventual 80 fileri.

5. Locuință în natură, cu grădină de legume lângă ea.

Întregirea salariului la 1000 cor. e cerută dela stat și cvincvenalele asemenea se vor cere.

Alesul e îndatorat a presta serviciile cantonale și afară de biserică și a instrui tinerimea școlară în cântările bisericesti fără altă remunerație.

Preferiți vor fi cei destoinici a instrui și dirigi cor bisericesc

Petiția concursuală, ajustată conform legilor în vigoare, să așterne comitetului parohial, pe calea oficiului protoprezbiteral gr. or. rom. din Belinț, (Belincez, Temes-megy) ear reflectanții sânt poștiți a să prezentă, în lăuntru terminului concursual, într'o duminică ori într'o sârbătoare, în s. biserică, spre a-și arătă desteritate în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sârb* protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala conf. gr. or. rom. din Temeșesti (Temesd) ppiatul Radnei, prin aceasta se escrie concurs, cu termin de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios diecezan.

Cel ales la acest post beneficiază.

1. Bani gata 544 cor.

2. 16 jughere pământ la deal.

3. Lemne din pădurea urbarială (8/166) din cari se va încălzi și sala de învățământ.

4. Pentru curatorat cor. 16.

5. Spese de conferințe 20 cor.

6. Pentru scripturistică 10 cor.

7. Dela înmormântările, la cari va fi poștit 1 cor; în liturgie 2 cor.

8. Cvarțir cu 2 odăi, cuină, cămară, supraedificate și grădină.

Darea după pământ și pădure o plătește alesul. Alesul are să provadă cantoratul fără altă remunerațiune.

Să observe, că întregirea salariului la minimalul legal e votat dela stat, în principiu, și alesului i-se va pune în curgere — după ocuparea postului. —

Recurenții să-și ajusteze recursurile lor după precisiunile regulamentare și, adresate comitetului parohial din Temeșesti, să le suștearnă P. On. Oficiu ppopesc în Mariaradna, apoi să se prezinte în vre-o duminică ori sârbătoare în sta Biserică din Temeșesti, pentru a-și arătă desteritatea în cele cantonale.

Temeșesti, la 1/14 martie 1911.

Solomon Giurcoane

președ. com. par.

D. Cirtă

not. com. par.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu* protoprezbiter inspector de școale.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala a doua paralelă, confes. gr. or. rom. din Bara, tractul Belinț, comitatul Caraș-Severin, să escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 810 cor.; 2. Scripturistică 15 cor.;

3. Pentru conferință 4 cor. la zi și cărașie; 4. Locuință liberă în zidirea nouă a școalei, constătătoare din

3 chilii, bucătărie și cămară; 5. Grădină de legumi lângă școală; 6. Dela înmormântare simplă 40 fil., cu

liturgie 1 cor.

Întregirea salariului la 1000 cor. și cvincvenalele au cerut dela stat.

De curator să îngrijește comuna bisericescă.

Cel ales va presta servite cantonale fără altă remunerație.

Reflectanții sânt poștiți a să prezentă în vre-o duminică sau sârbătoare la s. bisdică din Bara, spre a-și arătă desteritatea în cântare și tipic.

Preferiți vor fi cei apți a înființă și a dirigia cor vocal.

Cei cari doresc să ocupe acest post au să-și aștearnă petițiile, instruate conform legilor în vigoare, comitetului parohial din Bara, pe calea oficiului protopopesc gr. or. rom. din Belinț (Belincez, Temes-megy,) în lăuntru terminului concursual.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sârb* protopresbiter.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

În urma încuviințării Ven. Consistor arădan sub Nrul 7107/1910 se publică concurs de licitațiune minuendă pentru zidirea din nou a sf. biserici gr. ort. română din Kistróna (Ravna) pe 17/30 aprilie a. c.

1. Prețul exclamării 13000 cor. conform preliminarului de spese și a materialului adunat în parte se va satoru cu ocaziunea licitațiunii,

2. Licitanții au să depună ca vadiu în bani gata ori în hârtie de valoare acceptabile 10% din prețul de exclamare. Planul și preliminarul de spese și condițiile de licitație se pot vedeă la oficiul parohial gr. ort. român din loc.

Licitanții nu-și pot formă drept la diurne și spese de călătorie pentru participare. Comuna bisericescă își rezervă dreptul de a da lucrul în întreprindere acelu măestru în care va avea mai multă încredere.

Kistróna, (Ravna) la 20 martie (2 aprilie) 1911.

Simesie Jozsa
președintele com. paroh.

Ștefan Musca
not com. par.

—□—

2—3

CANCELARIE ADMINISTRATIVĂ ȘI BIROU DE INFORMAȚIUNI ÎN BUDAPEȘTA

Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprocasuale, administrative și comerciale; mijlocesc împrumuturi personale, hipotecare și amortizaționale ieftin și în scurt timp; mijlocesc cumpărări, vânzări, exarendări de bunuri, mașini, motoare și alte recvizite economice; finanțez parcelări de moșii, esoperez ajutoare de stat pentru preoți, învățători, școale și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efeptuesc tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipație pentru corespondență.

Dr. Constantin Manea, avocat diplomat,
VII., Aggtelekí-u. 10., I. 7. Nrul Telefonului 171-27.

Reprezentanța cercuală a fabricii de mașini soc. an. Nicholson.

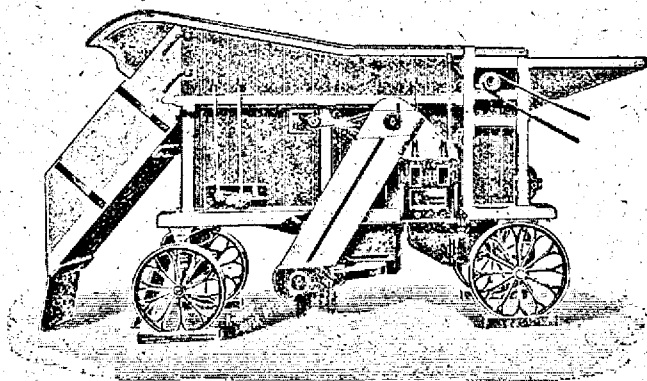
Cea mai mare firmă românească din Ungaria Frații Burza, Arad

Telefon interurban și
comitatens Nrul 406.

Boros Béni-tér Nr. 1.

Telefon interurban și
comitatens Nrul 406.

==== Neguțatorie de fer în gros și în detail. ====

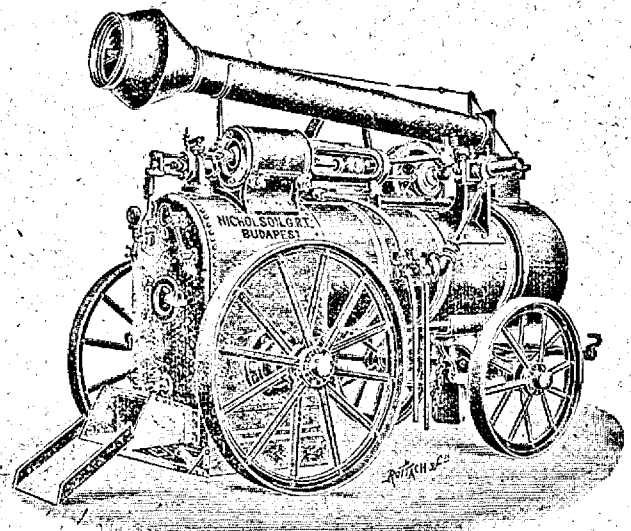
Recomandă magazinul lor bogat asortat de ferării și aune:

Garnituri întregi de mașini de trierat cu aburi, locomobile de drum (automobile). Motoare cu benzin și cu oleu brut. Aranjamente de mori. Prese de oleu hidraulice și de tot felul. Mașini de firezat lemne, aranjate pentru putere motorică.

Masini de secerat și de cosit iarbă, greble

Mașini de sămănat, neghitoare, ciururi. Pluguri, grăpi cu curel-niște. Prese de vin și pisătoare. Stropitoare originale Vermorel. Articli de vierit și pentru economia podrumurilor. Articli de specialitate. Curele engleze pentru mașini. Oleu și unsoare pentru mașini de calitate primă etc. etc.

Secție de mașini economice și negustorie de specialități separat în casa lui **Dr. Ispravnic** lângă negustoria de fer.

Celor interesați, cari voiesc să-și procure unelte economice, motoare de benzin, mașini de călcat, sau voiesc a-și aranja o moară cu uneltele trebuincioase, să ceară **Catalogul nostru ilustrat**, în care va putea afla toate cele de lipsă. — Pentru deslușirile de lipsă sau comande, la cerere mergem în persoană.

16-58

Mare asortiment de osii Steier și originale Winter.

Reprezentanța cercuală a fabricii de mașini soc. an. Nicholson.